

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 80 (4)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8012

Dr. Hornstein Emil, Mödling b. Wien, Austria.

Postupak za izradbu poroznih masa iz sadre za umjetni kamen.

Prijava od 9. juna 1930.

Važi od 1. oktobra 1930.

Poznato je, da se porozne mase za umjetni kamen izrađuju u glavnom iz sirove mase od cementa ili sadre uz davanje tvari, koje tvore pjene ili same pjene. Pjena se može i već gočova dodati sirovoj masi. Za pravljanje pjene predlagele su se već razne tvari, a takove i upotrebljavale, osobito sapuni sa raznim domaćicima za ukrepljenje pjene, kao na pr. tuškalom. Za tvorenje pjene uzi muju se i u vodi topivi smoleni sapuni.

Prema razočnom pronašlasku uzima se za pravljenja pjene kod proizvodnje celuloze poznati otpadni produkt otpadna sulfitna lužina, koja naročito može da služi za tvorenje finih, savršeno jednolično razdijeljenih pora kod sirovih masa od sadre ili sl. Od otpadne sulfitne lužine dade se načiniti pjena, koja se onda primješa sirovoj masi od sadre, ili se može otpadna sulfitna lužina dodati sadrenoj masi i pjena proizvadati u ovoj samoj; u svakom se slučaju dobiva vrlo nosiva i trajna pjena, koja i onda zajamčuje stvaranje sitnih, jednolično porazdijeljenih pora, kada se sadre na masa, koja sadrži ovu pjenu, lijeva ili namaže. Postupak se dade izvjesiti primjerice na slijedeći način:

Jedno 2.5 kg uprašene otpadne sulfitne lužine intenzivno se miješa (tuče) 300 l vode, čime se slvara pjena, kojoj se onda dodaje jedno 250 kg sadre. Cijelo se onda opet dobro pomješa tako da se sadrena masa u pjeni jednolično razdijeli i onda se cijela masa melne u željenu for-

mu, (kalup). Posle otvrđenja dobiva se porozno sadreno tijelo sa prostornom težinom, koja je ispod 200 kg po m^3 , pa stoga posjeduje vrlo visoku vrijednost za izolaciju topline.

Ovdje navedene količine mogu se u vrlo širokim granicama preinacivati.

Mogu se masi dodavati i razne tvari ili armature, i to tvari za učvršćenje mase, kao vlaknaste tvari, ili armature iz žice, tekstilnih prediva i slično, nadalje i tvari, koje služe za još jače povećanje izolacione sposobnosti za toplinu, kao usitnjeno pluto, kremična kaja ili sl., i napokon tvari, koje odbijaju vodu.

Cijeli postupak oko izrade vrlo je jeftin, jer se sirova masa sastoji u glavnom od jeftine sadre i otpadne sulfitne lužine, koja kao otpadak od druge produkcije također stoji vrlo malo. Jedina za izvedbu postupka potrebna sprava je sprava za miješanje ili tučenje. Stoga se izolacioni materijal dade izrađivali na samom mjestu uporabe. Otpadna sulfitna lužina produljuje vrijeme vezanja sadre, pa se time dobiva dosta vremena za dodavanje forme. Akoprem su troškovi izrade jeftini, dobiva se ipak izolacioni materijal, čija je izolaciona vrijednost jednak onoj naboljih proizoda iz magnezita.

Materijal je prikladan za izolaciju cijevnih vodova; mogu se od njega izrađivati i građevna tjelesa ili svakojaka tjelesa za ispunjavanje. Materijal se ne troši, ne kida.

Patentni zahtev.

Postupak za izradbu poroznih masa iz sadre ili sl. na umjetni kamen tim, da se u sirovoj masi od sadre stvori pjena ili gotova pjena dodaje takovoj masi, nazna-

čen tim, što se za pravljenje pjene uzima otpadna sulfitna lužina, pri čem se masi mogu dodavati i razne tvari ili tvorevine za povećanje čistoće, za povećanje izolacione vrijednosti ili za slvaranje svojstva za odboj vode.